

توسط کارشناسان صورت گرفت

خوانش بین‌المللی پیام تاریخی حوزه پیشرو و سرآمد

هم‌اندیشی خوانش بین‌المللی از پیام «حوزه پیشرو و سرآمد» در راستای بررسی ابعاد و رسالت‌های بین‌المللی پیام مقام معظم رهبری به مناسبت یکصدمین سالگشت بازتأسیس حوزه علمیه قم با حضور جمعی از فعالان بین‌الملل در سالن آیت‌الله حائری رحمۃ‌الله علیه مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه در قم برگزار شد.

• **تحول راهبردی حوزه‌های علمیه به سمت بین‌المللی شدن**

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین سیدمفید حسینی کوهساری معاون امور بین‌الملل حوزه‌های علمیه در این نشست با تشریح ابعاد جهانی پیام رهبر معظم انقلاب، بر ضرورت تحول ساختاری در حوزه‌های علمیه تأکید کرد. معاون امور بین‌الملل حوزه‌های علمیه با اشاره به لزوم تبدیل حوزه به نهادهی اثرگذار در عرصه بین‌الملل، ۵ مأموریت محوری و ۶ گفتمان اساسی را به عنوان نقشه راه این تحول معرفی کرد.

حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی کوهساری به تحلیل دو پرسش محوری پرداخت: ۱. پیام مقام معظم رهبری در عرصه بین‌الملل چه خوانش و برشی دارد؟ ۲. آیا می‌توان از این پیام یک الگوی راهبردی استخراج کرد؟

وی با استناد به پیام تاریخی «حوزه پیشرو و سرآمد» تأکید کرد: حوزه‌های علمیه به عنوان میراث یک تاریخ هزارساله، ذاتاً نهادهی بین‌المللی است. پنج عنصر هویتی که مقام معظم رهبری برای حوزه برشمرده‌اند، همگی ظرفیت بین‌المللی شدن را دارند.

پنج مأموریت بین‌المللی حوزه‌های علمیه

معاون بین‌الملل حوزه‌های علمیه به تفصیل به تبیین مأموریت‌های کلان پرداخت:

- دستیابی به مرجعیت علمی جهانی: حوزه باید به قطب علمی جهان اسلام تبدیل شود، به گونه‌ای که نظراتش در سطح جهانی مورد استناد قرار گیرد؛
- تولید و نوآوری در علوم اسلامی: به‌ویژه در حوزه فقه حکومتی و تمدنی باید تحول ایجاد کنیم. فقه به عنوان علم مادر حوزه‌ها باید بین‌المللی شود؛
- تعامل نقادانه با دانش جهانی: نباید منفعل باشیم. باید با حفظ اصول، گفتمنگوی فعال با جریان‌های فکری جهانی داشته باشیم؛
- تحول علمی آینده‌نگر: علوم حوزه باید پاسخگوی تحولات روز جهان باشد و افق‌های آینده را پیش‌بینی کند؛
- تمدن‌سازی اسلامی: علمی که تولید می‌کنیم باید امت‌ساز و تمدن‌آفرین باشد.

شش گفتمان تحول‌ساز

حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی کوهساری در ادامه شش گفتمان اساسی تحول‌ساز را برشمرد:

- گفتمان تمدن نوین اسلامی: بازتعریف جایگاه حوزه در پروژه تمدن‌سازی اسلامی؛
- گفتمان هویت پیوسته تاریخی: حوزه قم حلقه‌ای از زنجیره هزارساله حوزه‌های نجف، کربلا، اصفهان و مشهد است؛
- گفتمان جهانی‌اندیشی: حوزه باید فراملی، فرامذهبی و فرادینی بیندیشد؛
- گفتمان امت‌سازی: وحدت جهان اسلام باید دغدغه اصلی حوزه باشد؛
- گفتمان تحول‌پذیری: حوزه باید در مرزهای دانش جهانی حرکت کند؛
- گفتمان بصیرت بین‌المللی: تحلیل تحولات جهانی باید در دستور کار حوزه قرار گیرد.

الزامات و راهبردهای اجرایی

معاون بین‌الملل حوزه‌های علمیه با اشاره به سه سطح راهبردی، اظهار کرد: سطح اول گفتمانی است یعنی تغییر نگرش‌ها و باورها و سطح دوم نهادهی است یعنی تحول در ساختارها و آیین‌نامه‌ها و سطح سوم میدانی است یعنی اجرای برنامه‌های عملیاتی.

وی از تمام نهادهای حوزوی خواست که نسبت به گفتمان‌سازی این مفاهیم در مجموعه خود اقدام کنند و برنامه‌های بین‌المللی ناظر به مأموریت دستگاه خود طراحی کنند و پیشران‌های تحول را شناسایی و اولویت‌بندی نمایند.

چالش‌ها و فرصت‌ها

حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی کوهساری به چالش‌های پیش رو اشاره کرد و گفت: ضعف ساختاری در بخش‌های بین‌المللی

نهادهای حوزوی و کمبود نیروی متخصص در عرصه بین‌الملل باعث شده است که نیاز به بازتعریف شرح وظایف مراکز حوزوی داشته باشیم.

وی در پایان با اشاره به بازخوردهای مثبت این سلسله جلسات هم‌اندیشی، گفت: این سند تاکنون ۳۰ درصد اصلاح و تکمیل شده و امیدواریم با مشارکت همه نهادهای حوزوی به برنامه عملیاتی جامعی تبدیل شود. بین‌الملل بخش حاشیه‌ای نیست، بلکه باید در متن تمام فعالیت‌های حوزه قرار گیرد.

• **لزوم سیاست‌گذاری کلان**

برای توسعه نهادهای حوزوی در عرصه جهانی

حجت‌الاسلام والمسلمین بهرامی نیز در این نشست با اشاره به محدودیت‌های ساختاری اظهار کرد: سازمان‌های حوزوی ما نتوانسته‌اند همپای سایر نهادهای بین‌المللی رشد کنند. بخشی از این مسئله به آفات ذاتی کار بین‌المللی بازمی‌گردد که افرادی که در بخش بین‌الملل فعالیت دارند از آن آگاهند.

وی با بیان پیشرفت‌های علمی حوزه در یکصد سال اخیر افزود: در مباحث فقهی، حدیثی و کلامی رشد چشمگیری داشته‌ایم، اما مسئله اصلی تبدیل این ظرفیت‌ها به تولیدات اثرگذار جهانی است که نیازمند سیاست‌گذاری کلان است. بدون طراحی نقشه راه جامع از سوی نهادهای بالادستی حوزه، تحقق رسالت بین‌المللی ممکن نخواهد بود.

این فعال بین‌المللی در ادامه پیشنهادهایی را ارائه داد و گفت: تدوین سند راهبردی بین‌المللی حوزه، ایجاد سازوکارهای حمایتی از فعالان بین‌الملل، برنامه‌ریزی برای جذب نخبگان کشورهای اسلامی و طراحی الگوی تعاملات دوسویه با مراکز علمی جهان اسلام راهکارهایی هستند که می‌تواند در این زمینه راهگشا باشند.

• **پیام رهبر معظم انقلاب نگاه تمدنی دارد**

حجت‌الاسلام والمسلمین بنکدار مسئول بخش بین‌الملل جامعه‌الزهراء علیه‌السلام نیز در ادامه این نشست هم‌اندیشی با بیان اینکه درک عمق این پیام تاریخی برای بسیاری دشوار است، تصریح کرد: گاهی تلقی رایج این است که پیام صرفاً درباره حوزه علمیه قم صحبت می‌کند در حالی که برداشت صحیح این است که به حوزه به عنوان نهاد تمدن‌ساز نگاه می‌کند. ما در مسیر تمدن‌سازی قدم‌های بزرگی برداشته‌ایم و اکنون باید آنها را تکمیل و استوار کنیم.

طرح یک پرسش

مسئول بخش بین‌الملل جامعه‌الزهراء علیه‌السلام با طرح یک پرسش گفت: آیا به مراکز دینی متأثر از حوزه در جهان توجه کرده‌ایم؟ نباید همه تمرکز ما روی داخل باشد. نگاه ما باید به الگوی اقیانوسی تغییر کند. بنابراین تمدن اسلامی باید مانند اقیانوسی باشد با دریاچه‌های متصل. یعنی هر مرکز حوزوی در جهان متناسب با اقلیم خود رشد کند و نباید مراکز جهانی را مبتدی و منتظر دستور ببینیم.

وی به نمونه‌های موفق اشاره کرد و افزود: مراکز حوزوی در خارج از کشور که با عشق به انقلاب اسلامی فعالیت می‌کنند ظرفیت‌های بزرگی برای پیشرفت دارند و با واگذاری برخی مأموریت‌ها به این مراکز می‌توانیم سریع‌تر به نتایج برسیم.

• **برنامه‌ریزی مشترک مراکز حوزوی برای حضور بین‌المللی**

حجت‌الاسلام عراقی مسئول بخش بین‌الملل دفتر تبلیغات اسلامی هم در ادامه این نشست هم‌اندیشی با آسیب‌شناسی وضعیت فعلی بیان کرد: در حوزه نشریات تخصصی فعالیت‌های خوبی داشته‌ایم، حتی به زبان عربی، اما آیا این نشریات مطابق استانداردهای بین‌المللی هستند؟ آیا در پایگاه‌های اطلاعاتی معتبر جهانی معرفی شده‌اند؟ پژوهشکده فرهنگ و معارف قرآن کارهای فاخری انجام داده دانشنامه قرآن در جهان اسلام تولید شده، اما این آثار در عرصه بین‌المللی عرضه نشده‌اند.

مسئول بخش بین‌الملل دفتر تبلیغات اسلامی راهکاری نیز ارائه داد و گفت: نیاز به برنامه‌ریزی مشترک میان همه مراکز حوزوی داریم؛ برنامه باید شامل سه بخش کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت باشد.

ماست، نکته عالی و جذاب در کتاب، طرح مسئله «خمینی جوان شدن» و «مثل خمینی شدن» است که بسیار حرکت‌دهنده است.

وی افزود: همچنین اینکه نویسنده، قله بودن حضرت امام را به چشم آورده‌اند که این شخصیت در فقه، فلسفه و عرفان در اوج است، نویسنده امام را به‌خوبی توصیف کرده و نشان داده که امتدادهای سیاسی اجتماعی امام مربوط به ریشه‌هاست.

رئیس سازمان تبلیغات اسلامی ابراز کرد: نکته دیگر اینکه تفاوت تربیتی مکتب امام را با دیگر فضاهای تربیتی با حفظ احترام نشان داده‌اند، این کتاب برای امر تبلیغ، اثری الهام‌بخش است، به‌نظم اتفاق مهمی افتاده است.

گفتنی است، کتاب «چشمه‌سار حسن» نوشته حجت‌الاسلام والمسلمین سیدیدالله یزدان‌پناه و توسط محمدرضا سعادت‌فرد تنظیم و نگارش شده است.

• اخبار کوتاه جهان

• دانمارک

▪ **طرفدارن گروهک تروریستی داعش خواستار خلافت اسلامی در دانمارک شدند:** طرفدارن گروهک

تروریستی داعش در دانمارک، با بالا بردن پرچم این گروهک تروریستی، خواستار خلافت اسلامی در این کشور شدند!

• آمریکا

▪ **به‌طور جدی لغو ویزای دانشجویان چینی را آغاز می‌کنیم:** مارکو رویو، وزیر امور خارجه آمریکا، اعلام کرد: این کشور به‌طور جدی لغو ویزای دانشجویان چینی، از جمله کسانی را که با حزب کمونیست حاکم چین ارتباط دارند یا در رشته‌های حساس تحصیل می‌کنند، آغاز خواهد کرد. واشنگتن پیشتر ویزای هزاران دانشجوی را لغو کرده، یا به‌دلیل فعالیت‌های سیاسی بازداشت، اخراج و یا از ثبت‌نام در دانشگاه هاروارد منع کرده است.

▪ **طرح دوحربی در سنای آمریکا برای دائمی کردن تحریم‌ها علیه ایران:** گروهی از نمایندگان مجلس سنای آمریکا هم‌زمان با مذاکرات غیرمستقیم بر سر برنامه هسته‌ای ایران، طرحی با هدف دائمی‌کردن تحریم‌های انرژی و تسلیحاتی علیه ایران ارائه کرده‌اند.

• روسیه

▪ **مسکو برای خرید پهباد، نزدیک به ۴ تُن طلا به ایران پرداخت کرد:** ادعای منابع روس: مسکو در ازای پهبادهای شاهد–۱۳۶، ۱.۸ تن طلا به ارزش حدود ۱۰۴ میلیون دلار به شرکت ایرانی صحراتندر منتقل کرد. بر اساس این ادعا، استفاده از طلا به فرد اجازه می‌دهد تا از محدودیت‌های مالی عبور و ناشناس بودن تراکنش‌ها را تضمین کند. این ادعا در حالی مطرح می‌شود که برخی منابع دیگر تأکید دارند که ایران صرفاً طلا از روسیه دریافت نکرده؛ بلکه در یک معامله پایاپای و تهاتر دوجانبه اقدام به ثبت سفارش خرید ده‌ها فروند انواع اقسام جنگنده به همراه سامانه‌های جنگال و پدافندی کرده است.

• شیلی

▪ **تشدید روابط شیلی با اسرائیل؛ خروج وابستگان نظامی:** دولت شیلی اعلام کرد: سفارت این کشور در رژیم تروریستی اسرائیل روز چهارشنبه به مقامات تل‌آویو اطلاع داده است که وابستگان نظامی، دفاعی و هوایی خود را از اراضی اشغالی خارج کرده است. دولت شیلی از رژیم تروریستی اسرائیل خواست تا حملات نظامی خود را در سرزمین‌های اشغالی فلسطین متوقف کرده، اجازه ورود کمک‌های بشردوستانه را بدهد و به قوانین بین‌المللی و حقوق بشردوستانه بین‌المللی احترام بگذارد.

• اوکراین

▪ **بزرگترین ضربه اوکراین به روسیه؛ ۴۰ هواپیمای روسی نابود شد:** عناصر اطلاعاتی اوکراین و مزدوری اوکراین در روسیه، با پهباد و کوادکوپتر انتحاری، به پایگاه‌های هوایی آلتنا تو عمق روسیه توی فاصله بیش از ۶ هزار کیلومتری از اوکراین حمله و ۴۰ هواپیمای روسی از جمله هواپیمای ترابری و بمب‌افکن‌های چند ده میلیون دلاری رو نابود کردند. این پهبادها از کامیون پارک‌شده در نزدیکی این پایگاه بلند شدند!

• اروپا

▪ **ایران به اروپا هشدار داد:** المبادین: تهران به اروپا هشدار داد که به هرگونه اقدام تنش‌آمیز از سوی اروپا، با اقدامات هسته‌ای پاسخ داده خواهد شد. ایران گفته است که اگر اروپا به سمت فعال‌سازی میکانیسم ماشه برود، سیاست‌های هسته‌ای خود را به‌طور کامل دگرگون خواهد کرد. اروپایی‌ها تلاش می‌کنند با ایجاد اختلال یا مانع‌تراشی در مذاکرات هسته‌ای ایران و آمریکا، حملات آمریکا به منافع‌شان (تعرفه‌های گمرکی و مذاکرات اوکراین) را جبران کنند.

• مصر

▪ **محاکمه غیبایی وی‌بی سابقه جولانی در مصر:** نخستین جلسه محاکمه غیبایی احمد الشرع معروف به ابومحمد جولانی، سرکرد تروریست‌های حاکم بر سوریه، در دادگاه قضایی اداری مصر برگزار شد. این اقدام، یک گام قضایی بی‌سابقه است که با هدف محاکمه افراد دخیل در جنایات نسل‌کشی طیف‌هایی از مردم سوریه انجام می‌شود. محاکمه غیبایی جولانی، بر اساس دادخواست قضایی ارائه‌شده توسط محمد ابوزید، وکیل مصری متخصص در پرونده‌های نقض قانون اساسی، انجام شده است. در این دادخواست، جولانی به ارتکاب جنایت ضد بشریت در حق علویان و دروزی‌ها در جریان جنگ سوریه متهم شده است.

• یمن

▪ **اخطار یمن به سرمایه‌گذاران خارجی برای ترک فوری سرزمین‌های اشغالی:** رسانه‌های یمنی به‌نقل از یک منبع در وزارت دفاع یمن: سرمایه‌گذاران و شرکت‌های خارجی فعال در داخل رژیم صهیونیستی، باید فوراً آنجا را ترک کنند؛ زیرا محیط سرزمین‌های اشغالی امن نخواهد بود.

• ترکیه

▪ **راه‌اندازی کریپدور ریلی چین- ایران باعث عصبانیت اردوغان شده است:** کارشناس مسائل بین‌المللی: از صبحت‌های اخیر اردوغان مشخص است که او از ایجاد کریدور ریلی تازه‌تأسیس ایران و چین احساس خطر کرده است.